

İş insanları 2019'da temkinli duracak

Sanayiciler 2019'u temkinli bir iyimserlikle karşılıyor. Ekonomide dengelenme ve toparlanma isteyen sanayicilerin yeni yıldan en önemli beklentisi ise kaynak sorununun çözülmesi

EKONOMİ SERVİSİ

TÜRK sanayici ve ihracatçılar yeni yıldan beklentilerini anlattı. Hazır giyimden otomotive birçok sektörün temsilcileri, 2019'dan umutlu olsa da sorunların çözülmesi konusunda görüşlerini dile getirdi. Sanayici ve ihracatçıların mesajları şöyle oldu:

"Temkinli iyimserlik sürecindeyiz" diyen **Istanbul Sanayi Odası (ISO) Başkanı Erdal Bahçivan** şunları söyledi: "Bugün içine girdiğimiz süreci bir fedakârlık ve tekrar sağlıklı bir çıkış oluşturabilmek için bir kararlılık süreci, bir sabır süreci olarak görmeliyiz. Çünkü şu dönemde Türkiye'nin en temel problemi olarak bir kaynak probleminin olduğunu görüyoruz. Kimsenin kısa vadede bir mucize beklememesi lazım. Hepimizin bu sürecin farkındalığı içerisinde ve disiplini asla bozmadan, taviz vermeden bir zaman geçireceğimize muhakkak. Özellikle yılın ilk yarısı için dikkatli olunması gereken bir yıl olacak. Yerel seçimlerin Mart ayında olması, bizi bekleyen birtakım temel konulara biraz daha sabır göstermemiz gerektiğini gösteriyor. Seçimlerden sonra Türkiye uzun süre bir daha dört küsur yıl seçim konuşamayacak bir döneme girecek ve umarız ki daha güçlü yapısal reformlarla 2019'un en azından ikinci yarısını daha güçlü ve daha çözümlere odaklanmış olarak geçirecektir."

İHRACATTA YENİLİK YILI

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı **Ismail Güllü**: "İhracatçılar için 2019 yılı ihracatta sürdürülebilirlik ve yenilik yılı olacak. Artık sadece ihracat rakamlarında sıçramaya değil, ağırlıklı olarak ihracat hacminizde sürdürülebilir bir ivme yakalamaya odaklanmalıyız. Bu

Erdal Bahçivan

Ismail Güllü

'Paramızın değerini ancak üretimle artırırız'

AKDENİZ Mobilya Kağıt ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliği (AKAMİB) Başkanı **Refik Kılıçer**: "Hem sektör için hem de bizim için 2019 yılı çok çalışacağımız bir yıl olacak. 2019 yılı yeni ve büyük işlere doğru adımıyla gireceğimiz bir yıl olacak. 2018 yılı, kurdaki dalgalanmaların çok sert olmasından dolayı birçok ihracatçı olumsuz et-

Refik Kılıçer

kiledi. Özellikle ham maddeyi ithal eden üreticiler bu dalgalanmalardan en çok etkilenen grup oldu. Küresel ekonomideki ticaret savaşlarının 2019'da da devam etme riski olabileceğini düşünüyorum ve bu durum elbette avro ve dolar kurunu olumsuz yönde etkileyebilecektir. Paranın değerini kalcı olarak ancak üretim yapıp bunu da dışarıya satarsak artırabi-

liriz. Eğer ülke olarak üretimimizi artıramazsak hedeflerimize ulaşamayız. Kur için beklentimiz; reel faiz ile doğru orantılıdır şu an için, umarım bu pozitif oranla devam edebilir. Türkiye ekonomisinin en önemli sıkıntısı; üretici firmaların yaşadığı kurlardaki fiyat istikrarsızlığı ve öz kaynak sınırlı bir büyümedir. Bu konuda hükümetimizin beklentimiz üretici firmaların desteklemeleridir. Ayrıca hammadde ve ara mal üretimi konusunda gerekli teşviklerin hızla verilmesi olumlu olacaktır."

da, Ar-Ge ve tasarım üzerine projelerimizi sürdürürken, ithal girdisi yüksek olan ürünlerde yerli ve milli üretime olan desteğin artırılması konusunda çalışmalarımıza yoğunlaşmaktan geçiyor. Bu anlamda, marka, tasarım ve Ar-Ge ile birlikte özellikle yazılım alanını kapsayan hizmet ihracatını geliştirmeye odaklanacağız. 2019 yılında da büyüme hedefi olan yüzde 2.3'ün bu defa üçte ikisi, 1.5-1.6 puanı net ihracattan gelecek. Çünkü biliyoruz ki, ihracat bu ülkenin tek çıkış kapısıdır. O kapıyı ardına kadar açıp hedeflerimize yürümek bizim olmazsa olmazımızdır. 2019, bu anlamda, Türkiye'nin ticaret diplomasininin saha nefeleri olan bir ihracatçı için; ihracatımızda sürdürülebilirliği ve yenilikçiliğe, yeni yaklaşımlara, ihracat ailemize yeni üyeleri kazandırdığımız bir yıl olacak."

Bursa Ticaret ve **Sanayi Odası (BTSO)** Yönetim Kurulu Başkanı **Ibrahim Burak**: "Enflasyonda 2019 yılının aşağı yön-

lü bir eğilim görünüyor. Döviz kurları ile faizler de buna bağlı olarak erilebilir. Yeni yılda reel sektörde maliyetler, fiyat yönetimi, stok yönetimi ve işletme sermayesi yönetimi ile alacak yönetimi çok önemli olacak."

NAKİT AKIŞI ÖNEMLİ OLACAK

Orka Holding Yönetim Kurulu Başkanı **Süleyman Orakçıoğlu**: "2019 yılının hepimiz için ülke pazarında verimlilik ve maliyet yönetimi yılı olacağını düşünüyorum. Nakit akışı da çok önemli olacak. Holding olarak 2019 yılı hedefimiz; iç pazarda verimliliği arttırmak ve performans değerlendirmesi yapmak, yurtdışında ise ışık hızıyla büyüme devam etmek ve ihracatı yüzde 40 oranında artırmak. 2019 yılında yüzde 10 ek istihdam yaratmak bir diğer planımız. Yaptığımız yatırımlar ve farklı pazarlarda açtığımız yeni mağazalarımızın ihtiyaçları yönünde işe alımlar yapıyoruz."

Baran Çelik

Otoda parite kaybı yaşanabilir

ULUDAĞ Otomotiv Endüstrisi İhracatçıları Birliği (OİB) Başkanı **Baran Çelik**: "Otomotiv endüstrisi olarak 2019 yılı için temel hedefimiz 2018 yılında ulaşılan tutarın üzerinde bir ihracata imza atmaktır. AB pazarındaki büyüme yaşanmaktadır. Brexit süreci ve küresel ticaret savaşları önümüzde risk faktörü olarak durmaktadır. 2019 yılının özellikle ilk yarısında parite kaynaklı ihracat kaybı yaşanması da muhtemeldir. İran'a yönelik ambargoların yeniden devreye alınması bu ülkeye yönelik ihracatımıza olumsuz yansımaktadır. Dolayısıyla bugünden bakıldığında 2019 yılı için önümüzde bazı zorluklar gözükmemektedir. Diğer taraftan Rusya, Kuzey Afrika gibi alternatif pazarlara ihracat artışımızın devam etmesini bekliyoruz."

Istanbul Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği Başkanı **Müjdat Sezer**: "Geçen yıl ihracata açılan Japonya'ya sektör ihracatımızın önümüzdeki yıl katlanarak artacağını beklemekteyiz. Aynı zamanda Çin'e gerçekleştirilen hayvansal ürün ihracatının da serbest bırakılması ile 2023 İhracat Stratejisi Hedefleri'nde sektör için belirlenen 2019 yılı ihracat hedefi olan 3 milyar dolarlık ihracatın da üzerine çıkabileceğimizi düşünmekteyiz."

Dolar kuru 6 lira civarında seyredebilir

CNR Holding Yönetim Kurulu Başkanı **Ceyda Erem**: "Gerek Hükümetimizin enflasyonla mücadeledeki kararlılığı, gerekse özel sektörün bu mücadeleye verdiği destek enflasyonla mücadelede çok önemli rol oynuyor. Bu çabaların karşılığının 2019 yılında alınacağını, enflasyon rakamlarının ise yüzde 15 seviyelerinde sabitleneceğini düşünüyorum. Ekonomik büyüme, en az yüzde 3 bekliyorum. Döviz hareketlenmelerine baktığımızda, 2019 yılında 6 lira civarında seyredebilir diyebiliriz."

Ceyda Erem

'Çekişmeli ve çalkantılı döneme girdik'

ULUDAĞ Tekstil İhracatçıları Birliği Başkanı **Pınar Taşden Engin**: "Bildiginiz üzere 2018 yılında dünya siyasetinde ve dolayısıyla da ticaretimizde geçmiş dönemlere göre daha çekişmeli ve son derece çalkantılı yeni bir döneme girdik. Bu bağlamda Avrupa pazarını, Brexit sürecini, Kuzey Amerika'daki gelişmeleri, özellikle ABD'nin ülkemizle ve diğer ülke ve birliklerle olan ilişkilerindeki revizyon sürecini çok yakından takip etmemiz ve iyi okumamız gerekiyor. ABD hükümeti güncel olarak Çin'den gerçekleştirdiği tekstil ithalatına kapsamlı ilave vergi uygulaması getiriyor. 200 milyar dolarlık ithalatı kapsayan bu vergilendirme uygulaması tekstil sektörünü de kapsıyor. Dolayısıyla Türkiye için ABD pazarında yeni fırsatlar doğabilir. Diğer yandan Rusya ile düzenlenen illi ilişkiler sonucunda ticaretimizin 2019 yılında da yüksek oranlarla artmaya devam edeceğini öngörüyoruz."

Pınar Taşden Engin

MAKİNELERLE NASIL YARIŞILACAK?

İSO'dan iş dünyası için dijitalleşme rehberi

Dijital dönüşüm konusunda liderlere ve stratejik yönetime önemli katkılar sunan Dijital Dönüşüm ve İkinci Makine Çağı yayınları, **İstanbul Sanayi Odası'nın** katkılarıyla sanayicilerle buluşuyor. **İSO**'nun da ortakları arasında olduğu ve Avrupa Komisyonu tarafından desteklenen Avrupa İşletmeler Ağı İstanbul Merkezi faaliyetleri çerçevesinde hazırlanan kitaplar, hızla gelişen teknolojiyle köklü bir şekilde değişime uğrayan günümüz dünyasından geleceğe umutla bakmak için kılavuz niteliği taşıyor.

İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, yayınların Türkiye'de de teknoloji ve dijitalleşme ile değişen iş dünyasına ve liderlere ışık tutmasını ve sanayicilere ilham vermesini umduklarını söyledi. **İSO Başkanı** Bahçivan, "Tartışılmakta olan yeni ekonomi hikayemizde, teknolojinin ağırlığının daha yüksek olduğu bir üretim ve ihracat kompozisyonu oluşturmak zorundayız. Yeni dijital teknolojiler ile desteklenen üretim sistemlerin-

de, teknolojinin insanların yerini almak yerine becerilerini güçlendireceğine inanıyoruz. Bunun için şirketler olarak insan-makine karşılıklı destekleme modellerini iyi analiz etmeliyiz" değerlendirmesinde bulundu.

"İş dünyası teknoloji ile sil baştan dönüşecek"

George Westerman, Didier Bonnet ve Andrew McAfee tarafından hazırlanan Dijital Dönüşüm "Dönüşüm için Teknolojiyi Kullanmak" kitabı, gelecek 10 yılda sanayiler, ekonomiler ve tüm toplumların ancak bilimkur-gu filmlerinde görülen ve

iş dünyasını sil baştan şekillendiren teknolojiler sağanağı tarafından dönüşüme uğratılacağını anlatıyor. Erik Brynjolfsson ve Andrew McAfee tarafından hazırlanan İkinci Makine Çağı "Akıllı Teknolojiler Devrinde Çalışma, İlerleme ve Refah" adlı kitap da teknolojinin yarattığı bir dünyada başarılı olmak isteyenlere makinelerle nasıl yarışacağı konusunda aydınlatıcı bilgiler sunuyor.

İSTANBUL SANAYİ ODASI YÖNETİMİ KMTSO MECLİSİ'NİN KONUĞU OLDU

Kahramanmaraş Ticaret ve Sanayi Odası (KMTSO) Meclisi 7. Olağan Toplantısını gerçekleştirdi. Meclis Toplantı Salonunda İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan ve İSO Yönetim Kurulu Üyelerinin katılımı ile gerçekleştirilen toplantıda, son ekonomik gelişmeler hakkında görüşmeler yapıldı. Toplantıya, KMTSO Meclis Başkanı M. Hanefi Öksüz ve Yönetim Kurulu Başkanı Serdar Zabun'un yanı sıra, İstanbul Tekstil ve

acıasını reel sektörün çektiğini söyledi. Kahramanmaraş Ticaret ve Sanayi Odası'nın 2018 yılı çalışmalarını hakkında bilgi veren KMTSO Yönetim Kurulu Başkanı Serdar Zabun ise "Türk özel sektörü motivasyonunu ve ülkesine olan inancını hiç eksiltmeden, kalkınma yolunda yorulmadan koşmaya devam etmiştir" dedi. Kent ekonomisine dair bilgiler veren Zabun, "Ülkemiz, iş dünyamız 2018'i her ne kadar çok verimli bir

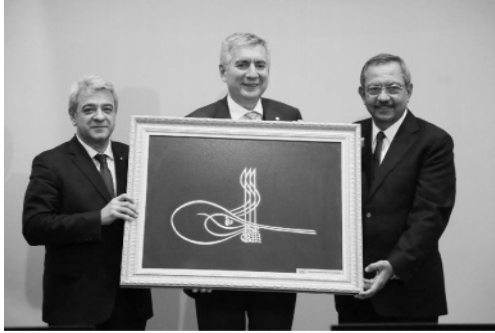
olarak ülkemizin gücüne güç katıyoruz. Yeni OSB projelerimizle, ekonomiyeye katkımızı artırmaya çalışıyoruz. Yapılan yatırımlarla birlikte, İstanbul Sanayi Odamızın en büyük bin sanayi kuruluşu araştırmasına göre Türkiye'nin en başarılı 8. kentiyiz. 300 ihracatçı şirketimizle 120 ülkeye ülkemizin milli ürünlerini ve alinterimizi ihraç ediyoruz. Ülkemizin en büyüğü olan, yoğun çaba harcadığımız, Türkoğlu Lojistik Merkezimiz faaliyete geçtiğinde Kahramanmaraş ihracat seferberliğindeki rolünü kat ve kat artıracaktır. Enerji sektöründe kapasite bakımından Türkiye'nin lideri olan Kahramanmaraş, 4,5 milyar ton linyit yatakları ve özel sektör tarafından gerçekleştirilen yatırımlarla bu sektörde de çok başarılı işlere imza atmıştır." şeklinde konuştu.

Özel sektörün sorunlarını, şehrin ihtiyaçlarını dile getirerek çözüm aradıklarını dile getiren Zabun, "Ticari hayatta yaşanan sorunlar, sektörel talepler, finans alanındaki reel sektörün karşılaştığı sıkıntılar ve Kahramanmaraş'ın en iyi şekilde temsil edilmesi, odamızın ana gündemini oluşturan çalışmalardır. İhtiyacı olduğu her alanda Kahramanmaraş ticaret ve sanayi odası olarak üyelerimizin yanında yer alıyor, hizmet yelpazemizi sürekli olarak genişletiyoruz. Türk Eximbank Büromuz,

Tahkim ve Arbuluculuk Merkezimiz, Türk Standartları Enstitüsü, Kredi Garanti Fonu, İşkur Hizmet Noktası, Üye İlişkileri Ofisimiz faaliyetlerine başlayan yeni birimlerimizdir. Önümüzdeki yıl ise İhracat Destek Ofisi, Türk Patent ve Marka Kurumu, İnovasyon Danışmanlık Merkezimiz kuracak ve şehrimizin hizmetine sunacağız." dedi. İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği (İTHİB) Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Öksüz ise dün itibarıyla

ihracatın 160 milyar doları geçtiğini, 170 milyar dolarlık hedefe çok yaklaştıklarını söyledi. Bu sene yine bir rekor beklendiğini dile getiren Öksüz, ihracatın ekonomi açısından çok önemli olduğunu belirtti. Bunun önemini özellikle altıncı aydan sonra hep beraber yaşadıklarını, son üçüncü çeyrek büyüme rakamlarını da hep beraber gördüklerini dile getiren Öksüz, "Pozitif katkıyı ihracat ve üretim sektörlerinden sağladık. Tekstil ve hammaddeleri sektörü olarak 10,5 milyar

dolarlık bir ihracatla seneyi kapatacağız. Hazır giyimle birlikte düşündüğümüze dahil ettiğimizde ve deri mamullerini de buna kattığımızda 28 milyar dolarlık bir ihracatımız söz konusu. En güzel tarafı da net ihracatçı olmamız. Buna daha çok önem veriyorum. Bu ülkeye döviz kazandırmak çok önemli. Bu konuda da en önemli sektörüz. Bununla da ne kadar gurur duysak azdır. 15 milyar dolar her yıl ülkeye net döviz getiren bir sektörüz." şeklinde konuştu.

Hammaddeleri İhracatçıları Birliği Başkanı Ahmet Öksüz, İstanbul Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, İSO Yönetim Kurulu üyeleri Sultan Tepe, Bekir Yelken, Kemal Akar, Vehbi Canpolat ve Cemal Keleş ile KMTSO Yönetim Kurulu üyeleri ve Meclis üyeleri katıldı. Toplantının açılış konuşmasını yapan Meclis Başkanı M. Hanefi Öksüz, finans konusunda birçok yanlış kredilerin yapılandırıldığını, bunun da

yalı olarak geçirmese de, Türk özel sektörü motivasyonu ve ülkesine olan inancını hiç eksiltmeden, kalkınma yolunda yorulmadan koşmaya devam etmiştir. Kahramanmaraş iş dünyası olarak bu inançla çok çalışıyoruz. Şehrimizin, ülkemizin kalkınması adına üzerimize düşeni yerine getirmeye gayret ediyoruz. Yaklaşık 40 milyar liralık ekonomisiyle, sanayi üretimiyle, Türkiye'nin önde gelen şehirlerinden birisi

